

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ Й ОПОДАТКУВАННЯ КРЕДИТІВ ВІД НЕРЕЗИДЕНТІВ

FEATURES OF ACCOUNTING AND TAXATION OF CREDITS FROM NON-RESIDENTS

У статті розкрито особливості кредитів від нерезидентів як засобу штучного завищення витрат підприємства та порядок відображення їх у фінансовому обліку. Висвітлено особливості нормативно-правового регулювання оподаткування відсотків, що виплачуються позичкодавцю. Розглянуто механізм податкового планування, яким користуються підприємства задля зменшення податкового навантаження податком на прибуток. Систематизовано результати аналізу типових судових рішень з оподаткування відсотків за кредит. Розкрито недоліки механізму податкових різниць для коригування фінансового результату до оподаткування. Наведено перелік кроків, розроблених Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) в рамках проекту "Base Erosion and Profit Shifting" (BEPS), задля вдосконалення міжнародного оподаткування. Запропоновано механізми вдосконалення наявної системи оподаткування відсотків за кредит від нерезидента та коригування фінансового результату на базі впровадження четвертого етапу проекту BEPS.

Ключові слова: кредит, нерезидент, курсові різниці, фінансові витрати, податкові різниці, податкове планування, BEPS.

В статті раскрыты особенности кредитов от нерезидентов как средства искусственного завышения расходов предприятия и порядок отражения их в финансовом учете. Освещены особенности нормативно-правового регулирования налогообложения процентов, выплачиваемых заимодавцу. Рассмотрен механизм налогового планирования, которым пользуются предприятия для уменьшения налоговой нагрузки налогом на прибыль. Систематизированы результаты анализа типичных судебных решений по налогообложению процентов за кредит. Раскрыты недостатки механизма налоговых разниц для корректировки финансового результата до налогообложения. Приведен перечень шагов, разработанных Организацией экономического сотрудничества и развития (ОЭСР) в рамках проекта "Base Erosion and Profit Shifting" (BEPS), для усовершенствования международного налогообложения. Предложены механизмы совершенствования существующей системы налогообложения процентов за кредит от нерезидента и корректировки финансового результата на базе внедрения четвертого этапа проекта BEPS.

Ключевые слова: кредит, нерезидент, курсовые разницы, финансовые расходы, налоговые разницы, налоговое планирование, BEPS.

УДК 657.44

Гура Н.О.

д.е.н., професор,
професор кафедри «Облік і аудит»
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка

Данильченко Т.А.

магістр
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка

An efficient and fast way to get cash for businesses is to get loans. The funds raised can be used to introduce new technologies, purchase equipment, etc. Recently, interest in loans has also increased due to the usage of this type of financing as a means of tax planning in order to avoid excessive tax burden. The task of establishing an effective mechanism for taxing such transactions with non-residents is a matter for the tax authorities. The main objective of the paper is to reveal the peculiarities and problems of accounting and taxation of loans from non-residents as a popular way of tax planning and to develop recommendations for improving the taxation of these transactions. Such object is scope of researches of many Ukrainian and foreign scientists. The article reveals peculiarities of loans from non-residents as a means of artificially overstating the expenses of the enterprise and the order of their display in the financial accounting. Peculiarities of normative-legal regulation of taxation of interest paid to the lender are highlighted. Mechanism of tax planning used by enterprises to reduce the tax burden with profit tax is considered. Results of the analysis of typical court decisions on the taxation of interest on a loan are systematized. The most important disadvantages of the mechanism of tax differences for adjusting the financial result before taxation are revealed. The article reveals method of avoiding taxation of interest paid to a non-resident on the basis of transitional provisions of Tax Code of Ukraine. Small analysis of the project Base Erosion and Profit Shifting developed by the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) is made. Purpose of interest to mechanism of aggressive tax planning by international organization is cleared. Disclosure of the features of lending, the order of reflection in accounting for loans from non-residents and their taxation allowed to distinguish the problems associated with aggressive tax planning in order to reduce the tax base. The issue of using the BEPS plan for counteracting tax planning is disclosed and it is proposed to be taken into account in Ukraine.

Key words: loan, non-resident, exchange rate differences, financial expenses, tax differences, tax planning, BEPS.

Постановка проблеми. Ефективним та швидким способом одержання грошових коштів для підприємств є отримання кредитів. Залучені кошти можуть бути використані для впровадження нових технологій, купівлі обладнання тощо. Останнім часом інтерес до кредитів зріс також через використання цього типу фінансування як засобу податкового планування задля уникнення надмірного податкового навантаження. Зокрема, кредити від нерезидентів є джерелом утворення двох видів витрат, а саме фінансових (щодо нарахованих відсотків) та операційних (щодо курсових різниць), що нараховуються на тіло кредиту відповідно до вимог П(С)БО 21 «Вплив змін валютних курсів».

Перед податковими органами стоїть завдання створення ефективного механізму оподаткування

подібних операцій з нерезидентами. Коригування за фінансовими операціями (зокрема, кредитами), передбачене статтею 140 Податкового Кодексу України [1], поширюється на кредити від пов'язаних осіб-нерезидентів. Однак обов'язок коригування фінансового результату поширюється лише на підприємства, що одержали річний дохід від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків), визначений за правилами бухгалтерського обліку за останній річний звітний (податковий) період, що перевищує двадцять мільйонів гривень.

Розвинуті країни збільшують увагу та контроль над оподаткуванням відсотків за кредит, оскільки коректне оподаткування відсотків та коригування фінансового результату здатні збільшити подат-

кові надходження до бюджету, що сприяє зростанню економіки. Для втілення таких змін Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) розроблено проект "Base Erosion and Profit Shifting".

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Розроблення теоретичних основ та підходів до проблеми сутності кредиту як засобу фінансування здійснили В.Д. Базилович, Л.О. Баластрик, З.С. Варналій, І.М. Лютий та інші вчені.

Проблемам бухгалтерського обліку та оподаткування фінансових доходів, кредитів та операцій з нерезидентами присвячено роботи таких науковців, як Ф.Ф. Бутинець, Н.О. Гура, Б.А. Засадний, І.А. Дерун, Н.І. Дорош, Л.Г. Ловінська, Т.Г. Мельник, Т.В. Молот, О.А. Петрик, Є.А. Фещенко, В.Г. Швець, В.О. Шевчук, В.М. Шарманська.

Постановка завдання. Метою статті є розкриття особливостей та проблем обліку й оподаткування кредитів від нерезидентів як популярного способу здійснення податкового планування, розроблення рекомендацій щодо вдосконалення оподаткування зазначених операцій.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Кредити залишаються класичним методом залучення грошових коштів підприємствами через зрозумілість механізму та наявність широкого вибору банку позикодавця, умов договору тощо. Принципи кредитування дають змогу чітко зрозуміти сутність господарської операції із залучення чи надання кредиту [2]:

- цільове призначення (мета використання кредитних коштів повинна бути чітко визначена);
- забезпеченість (інтереси кредитора є захищеними через гарантування повернення суми майном позичальника);
- строковість (строк повернення є чітко визначеним умовами кредитного договору);
- поверненість (вся сума має бути повернена позичальником кредитору);

– платність (позичальник, окрім повернення основної суми, сплачує відсотки за користування кредитними коштами).

Останнім часом підприємства маніпулюють принципами кредитування задля зменшення бази оподаткування податком на прибуток. Зокрема, поширеними є довгострокові внутрішньогрупові позики від материнської компанії нерезидента через наявність не лише витрат на виплату відсотків, але й впливу зміни валютних курсів, що породжує негативні курсові різниці.

В бухгалтерському обліку відображення операцій з отримання кредиту від нерезидента та його погашення передбачає відображення курсових різниць, які можуть збільшувати фінансові витрати або фінансові доходи. Під час нарахування відсотків за кредит також виникають фінансові витрати, які зменшують фінансовий результат до оподаткування.

Крім того, під час отримання кредиту в іноземній валюті частина валюти підлягає обов'язковому продажу відповідно до Постанови правління Національного банку України № 65, дію якої продовжено до 6 лютого 2019 року. Валютні надходження на рахунок підприємства доцільно зараховувати на рахунок 316 «Спеціальні рахунки в іноземній валюті» з подальшим зарахуванням на валютний та поточний рахунки. Після закінчення дії зазначеної Постанови можливим є варіант [3] зарахування грошових коштів одразу на рахунок 312 «Поточні рахунки в іноземній валюті».

У табл. 1 наведено бухгалтерські проведення з обліку кредиту від нерезидента.

Доходи нерезидента (зокрема, у вигляді відсотків за кредит), отримані в Україні, мають відповідним чином оподатковуватись. Відповідно до статті 141 ПКУ [1] підприємство, що здійснює виплати на користь нерезидента, які є доходом від провадження ним господарської діяльності, зобов'язане утримувати податок за ставкою в розмірі 15%,

Таблиця 1

Бухгалтерські проведення з обліку кредитів від нерезидентів

Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
Отримано кредит від нерезидента	316	502
Перераховано валюту для обов'язкового продажу	334	316
Перераховано залишок валюти на валютний рахунок	312	316
Зараховано на поточний рахунок кошти від продажу валюти	311	334
Нараховано відсотки за кредит	951	684
Виплачені відсотки нерезиденту	684	312
Відображено курсову різницю на тіло кредиту (зростання курсу)	974	502
Переведено довгострокову заборгованість у поточну	502	612
Відображено курсову різницю на тіло кредиту (зменшення курсу)	612	744
Погашено тіло кредиту	612	312
Списано дохід на фінансовий результат	744	791
Списано витрати на фінансовий результат	791	951, 974

Джерело: складено авторами на основі джерел [3–5]

якщо інше не передбачено положеннями міжнародних договорів України з країнами резиденції осіб, на користь яких здійснюються виплати. До доходів нерезидента у вигляді процентів за позиками або фінансовими кредитами може бути застосована ставка в розмірі 5% за одночасного дотримання таких умов:

1) кошти, надані нерезидентом, залучені ним шляхом розміщення іноземних боргових цінних паперів на іноземній фондовій біржі, що входить до переліку, затвердженого Кабінетом Міністрів України;

2) кошти, надані нерезидентом, залучені задля надання резиденту позики або фінансового кредиту;

3) нерезидент на дату розміщення боргових цінних паперів не є резидентом низько податкових юрисдикцій, включених до переліку держав (територій), затвердженого Кабінетом Міністрів України.

Варто зазначити, що, відповідно до передідних положень, доходи нерезидента у вигляді процентів за позикою або фінансовим кредитом, наданою нерезидентом до 31 грудня 2016 року, які були залучені шляхом розміщення іноземних боргових цінних паперів на іноземній фондовій біржі та відповідають умовам підпункту «б» статті 141.4.11 ПКУ, звільняються від оподаткування, якщо такі проценти сплачуються в межах договору про надання такої позики або фінансового кредиту нерезиденту-позикодавцю і безпосередньо резидентом-позичальником [6].

Розглянувши судові рішення та консультації ДФС [7; 8] щодо оподаткування відсотків, що виплачуються нерезиденту, можемо зробити висновок, що важливими умовами для ДФС щодо підтвердження підстав на застосування зменшеної ставки, окрім наявності конвенції, є:

- підписаний кредитний договір;
- підтвердження статусу кінцевого бенефіціара;
- підтвердження статусу резиденства в країні,

з якою підписано конвенцію.

Значна увага під час перевірки кредитних операцій з нерезидентами приділяється контрагентам, що зареєстровані в низько податкових юрисдикціях, таких як Республіка Кіпр, Катар, Британські Віргінські Острови, Республіка Сінгапур, та інших зонах, визначених в переліку Кабінету Міністрів.

Для обмеження впливу агресивного податкового планування до кредитних операцій з пов'язаною особою-нерезидентом застосовують механізм коригування фінансового результату за допомогою податкових різниць як у бік зменшення, так і в бік збільшення об'єкта оподаткування [1, с. 140]. Однак досить важко виявити зв'язок між компанією та кінцевим бенефіціаром через можливість використання компаній-посередників. Відповідно до вимог законодавства фінансовий результат збільшується на суму перевищення нарахованих у бухгалтерському обліку процентів за кредитами,

позиками та іншими борговими зобов'язаннями, що виникли за операціями з пов'язаними особами-нерезидентами, над 50% суми фінансового результату до оподаткування, фінансових витрат та суми амортизаційних відрахувань за даними фінансової звітності звітного податкового періоду, в якому здійснюється нарахування таких процентів. Водночас бухгалтерський фінансовий результат зменшується на суму процентів, зменшену щорічно на 5%, яка збільшила фінансовий результат до оподаткування минулих періодів.

Коригування фінансового результату за зазначеними фінансовими операціями через механізм податкових різниць має низку недоліків, оскільки поширюється тільки на:

– підприємства, чий чистий дохід перевищує двадцять мільйонів гривень;

– операції з пов'язаними сторонами-нерезидентами;

– платників податку, у яких сума боргових зобов'язань за операціями з пов'язаними особами-нерезидентами перевищує суму власного капіталу більш ніж в 3,5 рази.

Проблема агресивного податкового планування є міжнародною, тому Організацією економічного співробітництва та розвитку розроблено план протидії розмиванню податкової бази (BEPS), який містить 15 кроків [10; 11]:

1) оподаткування компаній цифрового сектору економіки;

2) оподаткування гібридних інструментів;

3) правила щодо «контрольованих іноземних компаній»;

4) розмивання податкової бази шляхом віднесення процентних платежів до складу витрат;

5) боротьба з податковими зловживаннями, пов'язаними з використанням спеціальних режимів оподаткування;

6) зловживання під час застосування податкових конвенцій;

7) штучне уникнення статусу постійного представництва;

8) трансфертне ціноутворення: нематеріальні активи;

9) трансфертне ціноутворення: ризики й капітал;

10) трансфертне ціноутворення: операції з підвищенням ризиком;

11) розроблення методології збору та аналізу інформації про розмивання бази оподаткування та виведення прибутку;

12) розкриття інформації про використання схем агресивного податкового планування;

13) оптимізація вимог щодо документування трансфертного ціноутворення та «покраїнної звітності»;

14) механізми вирішення спорів щодо застосування договорів про уникнення подвійного оподаткування між країнами;

15) багатосторонній інструмент для внесення змін у двосторонні угоди.

Четвертий крок передбачає розроблення підходу, що ґрунтується на передовій практиці запобігання ерозії бази оподаткування через використання витрат на відсотки [12], наприклад, за рахунок використання пов'язаної сторони та боргу третіх сторін для досягнення надмірних відсоткових відрахувань. Перевагами плану BEPS є те, що контролю підлягатимуть не тільки операції з нерезидентами – пов'язаними сторонами, але й операції в межах країни. Вважаємо доцільним використання описаного підходу в Україні.

Висновки з проведеного дослідження. Розкриття особливостей кредитування, порядку відображення в обліку кредитів від нерезидентів та їх оподаткування дало змогу виокремити проблеми, пов'язані з агресивним податковим плануванням задля зменшення бази оподаткування. Розкрито питання використання плану BEPS для протидії податковому плануванню, запропоновано врахування його в Україні.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 49. Ст. 399. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n8575> (дата звернення: 05.02.2019).
2. Вовчак О.Д., Руцишин Н.М. Кредит і банківська справа : підручник. Київ : Знання, 2008. 564 с.
3. Ольховик О.І. Кредит в іноземній валюті. *Податки та бухгалтерський облік*. 2016. № 80. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/october/issue-80/article-22176.html> (дата звернення: 03.02.2019).
4. Коружинец О.В. Бухгалтерский учет основной суммы кредита (займа) *Дебет-Кредит*. 2004 № 47. URL: <https://dtk.com.ua/show/1cid1210.htm> (дата звернення: 05.02.2019).
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» : Наказ Міністерства фінансів від 10 серпня 2000 року № 193. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00> (дата звернення: 05.02.2019).
6. За яких умов доходи нерезидента у вигляді отриманих процентів за позику або кредит звільняються від оподаткування ІПК від 22 жовтня 2018 року № 4512/6/99-99-15-02-02-15. URL: http://www.visnuk.com.ua/uploads/assets/files/2018/%D0%86%D0%9F%D0%9A/4512_ipk.pdf (дата звернення: 23.01.2019).
7. Постанова Одеського окружного адміністративного суду від 24 травня 2017 року за справою № 815/2316/17. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/66704915> (дата звернення: 03.02.2019).
8. Оподаткування процентів за договором позики. *Офіційно про податки*. 2016 № 1–2 (860). URL: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/9304> (дата звернення: 01.02.2019).
9. Додаток РІ-різниці. Податки та бухгалтерський облік. 2018. № 10. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2018/february/issue-10/article-33817.html> (дата звернення: 03.02.2019).
10. План BEPS: кінець епохи агресивного податкового планування. URL: <https://www.nexus.ua/plan-beps-konets-epokhi-agressivnogo-nalovogo-planirovaniya> (дата звернення: 05.02.2019).
11. Deloitte BEPS. Ключові аспекти для України. URL: https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ua/Documents/tax/beps/Deloitte_BEPS.pdf (дата звернення: 01.02.2019).
12. Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments, Action 4 – 2016 Update. URL: <http://www.oecd.org/tax/beps/limiting-base-erosion-involving-interest-deductions-and-other-financial-payments-action-4-2016-update-9789264268333-en.htm> (дата звернення: 30.01.2019).

REFERENCES:

1. Podatkovyi kodeks Ukrainy 02.12.2010 № 2755-VI / Verkhovna Rada Ukrainy. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n8575> (accessed: 05.02.2019).
2. Vovchak O.D., Rushchysyn N.M. Kredyt i bankivska sprava. [Loans and banking]. Pidruchnyk. – K. : Znannia, 2008. 564 pp. (in Ukrainian).
3. Olkhovik O.I. (2016) Kredyt v inozemni valiuti [Loans in foreign exchange] *Podatky ta bukhhalterskyi oblik*. [Tax and accounting]. Vol. 80. Available at: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/october/issue-80/article-22176.html> (accessed: 03.02.2019) (in Ukrainian).
4. Koruzhynets O.V. (2004) Bukhhalterskyi uchet osnovnoi summi kredyta (zaima) [Accounting of loans body] *Debet-Kredyt [Debit Credit]*. Vol. 47. Available at: <https://dtk.com.ua/show/1cid1210.htm> (accessed: 05.02.2019) (in Russian).
5. Polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 21 "Vplyv zmin valiutnykh kursiv" Nakaz Ministerstva finansiv 10.08.2000 № 193. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00> (accessed: 05.02.2019).
6. Za yakykh umov dokhody nerezydenta u vyhladi otrymanykh protsentiv za pozyku abo kredyt zvilniautsia vid opodatkuвання ІПК 22.10.2018 № 4512/6/99-99-15-02-02-15. Available at: http://www.visnuk.com.ua/uploads/assets/files/2018/%D0%86%D0%9F%D0%9A/4512_ipk.pdf (accessed: 23.01.2019) (in Ukrainian).
7. Postanova Odeskoho okruzhnogo administratyvnoho sudu 24.05.2017 roku za spravoiu № 815/2316/17. Available at: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/66704915> (accessed: 03.02.2019).
8. Opodatkuвання protsentiv za dohovorem pozyky [Taxation of interest on a loan agreement]. *Visnyk Ofitsiino pro podatky* [Official Journal of tax]. 2016. Vol. 1–2 (860). Available at: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/9304> (accessed: 01.02.2019)(in Ukrainian).
9. Dodatok RI-riznytsi [Anex RI-differences] (2018) *Podatky ta Bukhhalterskyi Oblik* [Tax and Accounting]. Vol. 10. Available at: <https://i.factor.ua/ukr/jour>

nals/nibu/2018/february/issue-10/article-33817.html (accessed: 03.02.2019) (in Ukrainian).

10. Plan BEPS: konets epohi agressivnogo nalogovogo planirovaniya [BEPS Plan: The End of the Age of Aggressive Tax Planning]. Available at: <https://www.nexus.ua/plan-beps-konets-epokhi-agressivnogo-nalogovogo-planirovaniy> (accessed: 05.02.2019) (in Russian).

11. Deloitte BEPS Kliuchovi aspekty dlia Ukariny. [BEPS Key Issues for Ukraine]. Available at:

https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ua/Documents/tax/beps/Deloitte_BEPS.pdf (accessed: 01.02.2019) (in Ukrainian).

12. Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments, Action 4 – 2016 Update. Available at: <http://www.oecd.org/tax/beps/limiting-base-erosion-involving-interest-deductions-and-other-financial-payments-action-4-2016-update-9789264268333-en.htm> (accessed: 30.01.2019) (in English).

Gura Nadia

Doctor of Economic Sciences, Professor,
Professor at Department of “Accounting and Audit»”
Kyiv National Taras Shevchenko University

Danylchenko Tetiana

Master
Kyiv National Taras Shevchenko University

FEATURES OF ACCOUNTING AND TAXATION OF CREDITS FROM NON-RESIDENTS

The purpose of the article. An efficient and fast way to get cash for businesses is to get loans. The funds raised can be used to introduce new technologies, purchase equipment, etc. Recently, interest in loans has also increased due to the usage of this type of financing as a means of tax planning in order to avoid excessive tax burden. In particular, loans from non-residents are a source of two types of expenses: financial – in terms of accrued interest – and operational – in terms of exchange differences.

Developed countries increase attention and control over the taxation of interest on loans, since correct taxation of interest and adjusting the financial result can increase tax revenues to the budget, which contributes to the growth of the economy. The Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) has developed the project Base Erosion and Profit Shifting to implement such changes.

The main objective of the paper is to reveal the peculiarities and problems of accounting and taxation of loans from non-residents as a popular way of tax planning and to develop recommendations for improving the taxation of these transactions.

Methodology. During the research authors used different scientific methods as: analysis; synthesis; abstraction; generalization etc.

Results. The article reveals peculiarities of loans from non-residents as a means of artificially overstating the expenses of the enterprise and the order of their display in the financial accounting. Peculiarities of normative-legal regulation of taxation of interest paid to the lender are highlighted. Mechanism of tax planning used by enterprises to reduce the tax burden with profit tax is considered. Results of the analysis of typical court decisions on the taxation of interest on a loan are systematized. The most important disadvantages of the mechanism of tax differences for adjusting the financial result before taxation are revealed. Purpose of interest to mechanism of aggressive tax planning by international organization is cleared.

Practical implications. The article reveals method of avoiding taxation of interest paid to a non-resident on the basis of transitional provisions of Tax Code of Ukraine. Small analysis of the project Base Erosion and Profit Shifting developed by the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) done by Authors shows how implementation of this plan will effect on current situation.

Value/originality. Disclosure of the features of lending, the order of reflection in accounting for loans from non-residents and their taxation allowed to distinguish the problems associated with aggressive tax planning in order to reduce the tax base. The benefits of the BEPS plan are that controls will be subject to transactions not only with non-resident related parties, but also operations within the country. The issue of using the BEPS plan for counteracting tax planning is disclosed and it is proposed to be taken into account in Ukraine.